

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemam
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelek »Jutera« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Žalostna trgatav ...

Gornja Radgona, 12. oktobra.

Terezijevo — čas trgatve je tu. Toda letos ni v naših gorica onega živahnega vrvenja kot prejšnja leta. Toliko zaželen in težko pričakovan vesel čas jesenske žetve — trgatve, ki daje vinorodnim krajem naših lepih Slovenskih goric neko posebno praznično obeležje, hiti le žalostno še večji bedi naproti. Letošnja trgatve pomeni tudi za našega ubogega viničarja pričetek še večje bede, ki jo je doslej že itak preživljal, ker boče pač obračunavanje njegovega zaslužka v primeri s kratkim časom trajanja letošnje trgatve dokaj skromen in nikakor ne bo zadostoval za preživljanje preko obetajoče se dolgotrajne hude zime.

Nič več ni onega živahnega vrvenja skozi obmejno Gornjo Radgona, koder so se prejšnja leta vrstile dolge kolone vozničkov s praznimi sodi in drugo posodo proti Kapeli, Janževem vrhu, Orehovskemu vrhu, Zbigovcem in Policam ter drugod, kjer se je prečala zlahkna raznih vrst. Ti voznički so se nato skupno z gospodarji vračali s polno posodo sladkega mošta v prijetnem razpoloženju nazaj domov, večina preko meje v sosedno Avstrijo. Tamkaj bivajo namreč še vedno številni lastniki lepega dela naših obmejnih Slovenskih goric, v katerih mora skozi vse leto in trdo delati naš ubogi viničar za bore pare.

Vreme je bilo letošnji letini dokaj nenaklonjeno, spomladi in poleti neprestano deževje in megla, katerih posledica je bila razjedajoča peronospora, ki je ugonabljalna in uničevala. Kolikor pa je še ostalo, je pobila toča. Ko se je vreme koncem avgusta in v začetku septembra nekoliko popravilo ter je bilo v izgledu nekaj solnčnih dni, ki bi pripomogli k zboljšanju po peronospori in ostalih neprilicah otelemu pridelku, je kot poslednji hud udarec nastopila še zgodnja zima z večdnevni deževjem in snegom po nizavah, da opravi še zadnje in popolnoma uniči še to, kar je bilo poprej oteho.

Ze itak splošno slabo stanje je končno pospešila še občutna gospodarska in denarna kriza, radi katere ravno je posebno ugonabljalna peronospora. Vsak vinogradnik je namreč štedil z nakupom potrebnih obrambnih sredstev proti tej zli boleznii, radi česar tudi viničar ni mogel pravočasno škropiti. Letošnje leto zahtevani ogromni izdatki za obdelovanje ne bodo s pičlim izkupičkom niti zdaleka kriti. Grozdje doslej sicer še ni poseblo, toda nevarnost obstoja radi ziasnitve in hladnega vetra. Iz bojazni pred to pretečo nevarnostjo so vinogradniki takoj z današnjim dnem, ko se je pokazalo nekoliko toplejše sonce, pričeli s polno paro s trgatvijo, da isto opravijo ob pičlem vedrem vremenu, ne glede na kakovost.

Kakovost letošnjega mošta in to ranih vrst kakor rulanec jedva dosega do 20 stopinj sladkorja, ostale poznejše sorte pa 16, 17 do 18 stopinj. Čeravno bo letošnji pridelok izredno pičel, se tudi cena ne kaže bogve kako zadovoljiva; ista znaša 3, 3,50, k večjemu do 4 Din za liter. Tem žalostnejše je dejstvo, da se morajo tej nizki ceni vendarle ukloniti številni majhni vinogradniki, da z izkupičkom vsaj delno krijejo svoje zadolžitve na račun letošnje bore vinske letine, kamoli, da se odškodujejo za svoj trud za obdelovanje, ki je bil takorekoč zastonj, ne glede na to, da ne bo denarja za nakup najpotrebnejših oblačil ob nastopajoči hudi zimi.

Vrsteči se porazi italijanske diplomacije

RIM, 13. oktobra. Potovanje ministra Ciana v Berlin nima po zatrdilih »Giornale d'Italia« namena, da angažira Italijo v skupnem bloku z Nemčijo. Italija vodi po trditvah navedenega lista samostojno zunanjo politiko in se ne bo orientirala niti k Franciji, niti k Angliji, pa tudi ne bo stopila v blok z Nemčijo.

PRAGA, 13. oktobra. V dogodkih na Dunaju je marsikaj še meglenega in nejasnega. Jasno je samo to, da je iz nemško italijanskega dvoboja za vpliv v avstrijski politiki izšla Italija kot poražena. Schuschnigg je danes kakor v vlogi avstrijskega Hortyja, ki čuva neka, kar ima priti in kar je še neznan. Dunajska konferenca, ki bi se imela kakor znano vršiti v prvi polovici oktobra, se je morala odgoditi na november. Slika edinstva, ki jo je kazala italijansko madjarsko avstrijska zveza še pred mesecem dni, ni več danes tako edinstvena. Zadnji evropski dogodki, diplomatski poraz Italije v Ženevi, kjer je zmagala neguševa diplomacija, smrt Julija Gömbösa, brezpogojnega italofila, in nazadnje devalvacija lire so močno pretresli kohezijo zveze držav rimskega pakta. Ni naravno govora o predstoječem razpadu rimske trozveze. Nedvomno pa je po številnih diplomatskih porazih v zadnjem času njegova edinstvenost precej oslabela. Do dunajske konference se bodo morali ti interesi rimske trozveze na novo koordinirati in uskladiti. Če se bo pa to posrečilo do 18. novembra, ko naj se na Dunaju sestanejo zastopniki držav rimskega pakta, je drugo vprašanje. Ne odločajo pa nazadnje samo Rim-Dunaj in Budimpešta. Italijanski diplomaciji je izbita iz rok iniciativa. To je najpomembnejši rezultat v poslednjih razburljivih tednih evropske politike. Danes je namreč jasno, da ni bila revolta malih držav proti odstranitvi abesinskih delegatov iz zborovalne dvorane Društva narodov toliko rezultat spletka sovjetskega delegata Litvinova. Saj so glavno vlogo igrate pri tej revolti proti koncesiji Italiji v abes. vprašanju pretežno skandinavske države, ki ne simpatizirajo preveč z Moskvjo, o katerih pa je znano, da gojijo tradicionalno tiho kooperacijo z anglosaškim svetom. Da so na viru te revolte vplivi angleške diplomacije, dokazuje najbolj incident z Grandjem v Londonu, ki mora ostati tamkaj, ker bi prišel na njegovo mesto novi laški poslanik, akreditiran na ime »kralja Italije in cesarja Abesinije«, kar bi pa pomenilo dejansko priznanje aneksije Abesinije po Italiji. Abesinsko vprašanje je ostalo v britanskih rokah še vedno učinkovito sredstvo pritiska na Italijo, s čimer so akcije italijanske diplomacije v ostalih zonah handicapirane. To velja tudi za Španijo, saj kažejo znaki, da je španskim vstajem London mnogo zanimivejši kakor pa Rim, ter izgleda, da so Italijani pomagali španskim vstajem za račun — Britanije. Končno je morala Italija še devalvirati liro in s tem priznati sporazum velikih zapadnih demokracij. Situacija je tem motnejša, ker izjavljate ostali dve podpisnici rimskega pakta, Avstrija in Madjarska, da niti ne morete in niti ne želite devalvacije svojih valut.

Zmagal je Gömbösov najljutejši nasprotnik

BUDIMPEŠTA, 13. oktobra. Senzacija v sestavi nove Daranyjeve vlade je v tem, ker ni v njej dosedanega honvedskega ministra Jožefa Somkutyja, ki je prišel na to mesto na predlog J. Gömbösa, predno je odpotoval v Monakovo. Opozicija in centum vladine stranke sta bila namreč nejevoljna radi nekaterih Somkutyjevih ukrepov pri Gömbösovem pogrebu. Somkuty je namreč odredil takšne vojaške časti, ki sicer pripadajo samo šefu kakšne države. General Somkuty, ki so ga med vojno nazivali »Šipetanc«, je bil ob koncu vojne generalštabni kapetan in je spadal v ožji krog Gömbösovih sodelavcev. Na Gömbösovo željo je vodil Horthyjevo vojno pisarno. Somkuty-Šipetanc je navdušen narodni socialist, mesto njega pa je imenovan za honvedskega ministra pehotni general Viljem Röder, ki je bil šef generalštaba madjar-

ske vojske in ki ga je Gömbös pred letom dni upokojil. Centrum vladne stranke in meščanske opozicijske stranke so pokrenile skupno akcijo, da se popolnoma likvidira dosedanji Gömbösov kurz totalite in da se med meščanskimi strankami ustvari mir. Povdarja se, da je treba smatrati Daranyjevo vlado kot prehodno in da bosta sledila grof Bethlen in Tibor Eckhardt, dočim se bo Darany vrnil v poljedeljsko ministrstvo. Spremembe v vodstvu madjarske politike se smatrajo kot zmaga Horthyjevega brata generala konjenice Jul. Horthyja, ki so ga smatrali od pričetka Gömbösove vlade za najljutejšega Gömbösovega nasprotnika. S tem so izkrcani iz vlade vsi Gömbösovi prijatelji in sodelavci, kar pomeni popoln brodolom politike, ki jo je bil saturiral pokojni J. Gömbös.

Nova vojna v Abesiniji

RIM, 13. oktobra. V nekem službenem poročilu se povdarja, da je v zadnjem času marksistični tisk, zlasti oni v Franciji in Čehoslovaški, lansiral tendenčne in lažne vesti o situaciji v Abesiniji in se pri tem s službenega mesta v Italiji kategorično demantirajo te vesti ter se povdarja, da je situacija v italijanski vzhodni Afriki popolnoma normalna. Tukajšnji listi zatrjujejo v poročilih iz Addis Abebe, da se bo še koncem tega meseca izvršila energična akcija v še neokupiranem delu Abesinije, kjer obvladuje položaj abe-

sinski četniki. V tej akciji bosta sodelovali dve diviziji redne vojske in več eskader laške aviacije. Cilj te vojne akcije je mesto Gore. Italijanski listi zatrjujejo, da vlada okoli Gore popolna anarhija in da je radi tega akcija italijanske vojske nujno potrebna, da bi se tankaj še nezasedeno področje Abesinije »pacificiralo«. Doznava se, da bo ras Imru, ki se je zahteval v Ugando na britansko področje, zadajal iz tega varnega kotička še marsikatero skrbi italijanskemu režimu v Abesiniji.

Politične obzornice

KJUSEIVANOV V BEOGRADU.

Včeraj je prispel iz Ženeve v Beograd predsednik bolgarske vlade Kjuseivanov, ki se je delj časa razgovarjal s predsednikom vlade dr. Stojadinovićem o vseh političnih in gospodarskih vprašanjih, ki interesirajo obe državi. Kjuseivanov je bil tudi v avdienci pri knezu namestniku Pavlu. Ob 23.40 je odpotoval v Sofijo. V Beogradu pričakujejo tudi turškega zunanjega ministra Ruždija Arasa.

JNS V PRIMORSKI BANOVINI.

Pri sobotni seji banovinskega odbora JNS za primorsko banovino se je sklenilo, da bo JNS sodelovala pri občinskih volitvah v primorski banovini na neodvisnih in gospodarskih listah. Kjer ne bo sporazumnih list, bo postavila JNS svoje čiste kandidatne liste. Tudi se bodo sklicale večje konference JNS v Splitu, Trogirju, Šibeniku in Mostarju.

SEJA SENATA

je sklicana za dne 19. oktobra ob 9. uri dopoldne.

OBČINSKE VOLITVE V VRBASKI BANOVINI.

Pri nedeljskih občinskih volitvah je bilo glasovanje v 158 občinah v vrbaski banovini. V smislu službenega poročila Avale je dobila JRZ 102 občini, opozicija pa 56.

OBČINSKE VOLITVE V SAVSKI BANOVINI.

V nedeljo so bile občinske volitve v nadaljnjih 10 občinah savske banovine. Vsa odborniška mesta so dobili Mačkoveci. Odstotek udeležbe je bil bolj slab.

SPREMEMBE PRI »HRVATSKEM DNEVNIKU«.

Nedvomno v zvezi z raznimi nesoglasji in razlikami glede mišljenja v dr. Mačkovi okolici so nekatere spremembe pri glavnem Mačkovem organu »Hrvatskem dnevniku«. Dosedanjemu glavnemu uredniku »Hrvatskega dnevnika« Štalanu je odpovedana služba. Na njegovo mesto pride Ilija Jakovljević, bivši urednik »Hrvatske obrane«.

APRILSKA FOTOMONTAŽA.

Ljubljanski »Zbor« piše z oz. na »Slovenčev« sliko o zboru JRZ v Beogradu: »V isti številki pa je naenkrat »Slovenec« svoja pomanjševalna očala zamenjal s povečevalnim in zagledal drugod, na trgu, kamor ne spraviš več kot 12.000 ljudi, kar 40.000 ljudi! Dokazuje pa vse to s prvo aprilsko fotomontažo naslednjega dne 29. septembra, kjer so na enem koncu ljudje nalepljeni na hišne zidove vse do drugega nadstropja, na drugem koncu pa so ti ljudje odrinili hiše kar za sto korakov nazaj.«

UREDBA O ODKUPU DOMAČEGA BOMBAŽA.

V smislu pravkar objavljene uredbe o odkupu bombaža morajo uvozniki bombaža odkupiti vso domačo proizvodnjo bombaža po uradno določenem ceni. Odkupne cene za bombaž se določajo tako, da lahko znašajo več kakor 50% cene ameriškega bombaža. Vsi uvozniki bodo morali pri uvozu tujega bombaža plačevati kontrolno takso, ki se določi vsako leto in ki se bo uporabila za poseben fond za bombaž pri Državni hipotekarni banki. Uredba stopi v veljavo z dnem objave v »Službenih Novinah«, uvozniki pa morajo prijaviti količino bombaža, ki jih nameravajo uvažati vsako leto do konca septembra, torej s septembrom 1937.

Pedagoška razmatrevanja

Bodimo pubertetni mladini vodniki, svetovalci, prijatelji!

Na vabilo tukajšnje Ped. centrale je imel naš rojak univ. prof. dr. Rostohar iz Brna prejšnji teden dve predavanja: Psihološko čitanje in Puberteta. Prvo je bilo namenjeno bolj učitelstvu, dočim je drugo problem, ki zanima splošno javnost. Zato so v soboto ob 17. uri napolnili dvorano Ped. centrale na moškem učiteljskem poleg vzgojiteljev-profesorjev in učiteljev tudi stariši, ki so želeli slišati, kaj jim priznani psiholog-pedagog pové o tem tako pomembnem pojavu. Njegovo zelo domače, a dokaj plastično izvajanje je objasnilo poslušalcem marsikatero njihovo zmoto in podčrtalo, da so naši moderni vzgojitelji v tem pogledu na pravi poti.

Vsi smo po važnem zakonu nedoumne prirode preživeli ono dobo med 10.—16. star. letom, ko ni človek ne pič, ne miš

— ne otrok z dotlej pravilnim svetom, ne mladenič (ka) s smelimi načrti. Je to doba fiziološkega presnavljanja in velikih notranjih (psiholoških) motenj; iz slutenj in nezavesti krikne oni zavestni »jaz«, ki požene tvorne, a često tudi rušilne sile. Je res, da je prav tej pubertetni zmedil ali tema za ves nadaljni razvoj in moremo ta prehod primerjati z mladim kipečim življenjem nad prepadom: ponudimo mu oporo, da ne zdrkne vanj! V tem času se gradi most v življenje.

Kaj je puberta, kdaj in kako se odraža v fiziološkem (in biološkem) in psihološkem pogledu itd. — to nam je g. prof. strokovnjaško pojasnil s primeri iz lastnega življenja tako, kakor more in zna obrazložiti, kdor je v stvari doma. Njegovo razločno izvajanje je mogel razumeti

celo popolen lajik.

Mnenja smo, da je vprašanje pubertete tako važno, da bi se moralo obravnavati tudi v širših krogih in to zlasti danes, ko mora dozorevajoča mladina radi težkih socialnih stisk občutiti marsikaj grenkega.

Starišem in vzgojiteljem pa ponovimo tolikokrat — in kot smo dobili vtis — namenoma povdarjene besede: **Umejno in uvažljivo pubertetnike in bodimo jim vodniki, svetovalci, prijatelji!** Mladina nam bo za to hvaležna. Anketa brnskega vseučilišča, ki je razposlala med mladino zadevne vprašalne pole, je mogla po odgovorih vse dognati, kaj mladina pretrpi v puberteti radi neumevanja od strani starišev in vzgojiteljev. Želimo še več takih predavanj, ki so in ostanejo vedno aktualna. — J. F.

Žvesja limbuška srca

Ob slovesu br. A. Zeilhoferja

Limbuš je v soboto zvečer izpričal svojo dobro in zvesto srce. V tamošnjem Sokolskem domu se je vršila krasno obiskana, pristrčna odhodnica onemu, ki je vse svoje mlade sile in tvorne sposobnosti posvetil dobri vzgoji mladine in razmahu sokolske misli. Šolski upravitelj Alfonz Zeilhofer, ta vzorni slovenski učitelj in vzgojitelj, odhaja na svoje novo službeno mesto v Cven pri Ljutomeru, kamor je bil po službeni potrebi premeščen. V duhu prijateljske zvestobe in sokolsko bratskega tovarištva je potekel sobotni poslovilni večer, na katerem so v številnih govorih našle toplega duška

vse one simpatije in vsa ona priljubljenost, ki je vezala nacionalni Limbuš z odhajajočim priljubljenim šolskim upraviteljem. Ponosni Sokolski dom je njegovo delo. Tudi mnogo drugega, lepega in plemenitega je našlo v njem iskrenega tolmača ter zaslužnega iniciatorja. Zglednega in strokovno visoko vsposobljenega vzgojitelja izgublja Limbuš z odhajajočim Alfonzom Zeilhoferjem, ki je več let vztrajno in neumorno oblikoval in vzgajal limbuško mladino k visokim nacionalnim in sokolskim vzorom. Ob slovesu mu kliče nacionalni in sokolski Limbuš: Naprej po tej poti in na svidenje!

Gospodarska življenja

Cene življenjskim potrebščinam v Mariboru

Poročilo mestnega tržnega nadzorstva o gibanju cen življenjskih potrebščin beleži: **Perutnina:** golobi par od 5 do 10 Din, gosi, komad 30 do 40 Din, kokoši, komad 15 do 20, kokoši zaklane, kg 10, zaklani kapuni kg 17, petelini, komad 15 do 20, zaklanj petelini kg 12 Din, majhni piščanci par Din 15 do 25, veliki piščanci par 35 do 50, zaklani piščanci kg 12 Din, zaklani pulardi Din 17, purani, komad 30 do 40, race komad 12 do 20 Din. **Ribe:** belice kg 7 do 8 Din, ščuke 10 do 12, barboni 28, orade 18, polenovke, suhe 24, rusi komad 1 do 1.50, sardale kg 9, slaniki komad 2.50 do 4, skom bri kg 16 Din, ciplj 18, oblice 9, bobe 15, girice 9 do 10, palamide 18, lignje 18, Din za kg. **Divjačina:** fazani, komad 11 do 17 Din, jerebice 4 do 9, kljunači 15, srnjaki kg 8.50 Din, zajci komad 17 Din.

Mleko in mlečni izdelki: mleko polno, liter 1.50 do 2, mleko posneto 1.50, jogurt 1 do 1.75, kvarglj, komad 0.50, čajno maslo kg 23 do 30, kuhano maslo 18 do 22, desertni sir 25 do 30, ementalški sir 25, gorgonzola 80, »Groyer« 16 do 20, kajmak 20 do 32, liptavski sir 18 do 30, parmezan 68 do 80, polementalški sir 24 do 30, tilsitski sir 16 do 20, trapistovski sir I. vrste 13 do 25, II. vrste 7 do 20, do mači sirček 6 do 8, kislá smetana 8 do 10 za liter, sladka smetana 14 do 20, razni specialni siri 20 do 30 Din za kg. **Sadje:** domače breskve kg 4 do 8 Din, posušene češplje 10 do 12, sveže češplje 2 do 3, domače grozdje 4 do 8, hruške 3 do 6, jabolka 2.50 do 4, domači kostanj 2 do 3, celi orehi 10 do 12, jederca orehi 28 za kg, kutine komad 4 Din. **Južno sadje:** citrone 1 do 1.50, novi mak kg 12

Kulturni razgledi

Prva legija

Ustanovitelj jezuitskega reda Ignacij Fajola je vnesel v duhovno življenje vojaško disciplino in neomajeno pokorščino. Podrediti moramo sebe, vsa svoja dejstva, mladostna stremjenja in hrepenjenja ustanovljenemu redu in iskati neposrednega kontakta z Bogom. Toda v mističnem vznemirjenju — katarsis — se sprostiš in spajaš v univerzalnost novega globokega doživljanja, se izživljaš in prenavljaš v razmahu mladostnih moči in teženj; se čutiš eno z Bogom in abstrahiraš tisoče malenkostnih vmesnih členov, svaril, opominov in ukazov. Svoboda ti postane nujnost notranjega ustvarjanja in razvoja, duhovnost pa sama sebi razodetje. Vsega tega ne dovoljuje jezuitski red, on vztraja na slepi pokorščini in absolutni podrejenosti človeške osebnosti. Je gluhi za svobodo, mladost, realnost in poezijo mladih src, zahteva le vero; toda vera v Boga je obenem vera v samega sebe, ker le v sebi doživljamo resnico vseh večnih vrednot. V teh dvomih, mejah in razdvajanjih je zgrajena vsebina te drame.

Drama je tendenčna radi idealizirane oboležja, v katerem sledijo dogodki. Zato se tudi samostanski zdravnik dr. Morell nenaravno in elegično spreobrne in postane bolesta igračka svoje domišljije in humorja. Premali delež je dal pisatelj znanosti in v pregrobo naivnosti in humor jo je zagrnil. V tako ponižanje znanosti več danes nihče ne veruje, še manj pa v njeno kapitulacijo. Dve sta resnično lepi, iskreni in naravni sliki prave poezije in umetnosti v tej drami. Pomladni cvet pred samostanskim oknom in deček na odru. Obe sta prepojeni z dušo mladosti, naivnosti in gorke poezije. Sta pa tudi edina žarka v mraku vsega dogajanja in strtega življenja.

Režija je bila dobra, čeravno premalo iskrena in resnično doživeta. Tudi igralcem se je posrečilo nam prikazati celoto drame. V drami je malo zunanje razgibanosti in logične doslednosti. Osebnosti niso spojene, temveč vsaka živi zase svoj individualen svet. Življenje je v drami atomizirano, zato jo je težko podoživljati. Vsak igralec je dobro rešil svojo vlogo, dovršenosti pa ne moramo zahtevati. Peter Malec je bil medel, slaboten rektor. V eni roki srce in dobrohotnost, v drugi ukaz in nepopustljivost. Celotna pojava, izraz, šminka in drugo se niso povsem ujemala z rektorjevo vlogo.

Din, sladki mandelji kg 24 do 30, pinjole kg 64, rozine kg 8 do 14, celi rožiči 6 do 8, mleti rožiči 6 Din za kg, venec smokve 1.50 do 2, luščeni lešniki kg 30 do 32.

Človek z rentgenskimi očmi

Ves London stoji pod vtisom nenavadnega dogodka, katerega neposredni vzrok je nameščenec nekega londonskega eksportnega društva g. Teodor Kolbe, ki lahko z zavezanimi očmi čita knjige in časopise in ki lahko tudi šofira po najprometnejših londonskih ulicah, ne da bi mu bilo pri tem potrebno razvezati oči. Kolbe upravlja avtomobil z zavezanimi očmi. V avtu sedi pet oseb, ki ga neprestano opazujejo. Priči tega nenavadnega poskusa sta bila dva vseučilišna profesorja v spremstvu dveh zdravnikov za živčne bolezni in enega rentgenologa. Po mišljenju teh znanstvenikov in zdravnikov imajo Kolbejeve oči svojstvo rentgenskega aparata. Le na ta način je mogoče, da Kolbe lahko izbere iz vode zavezanih oči po želji gledalcev bele ali rdeče kroglice ter jim čita poljubno iz knjig in časopisov. Rentgenolog dr. Banski, ki je napravil rentgenski posnetek Kolbeove glave, ni mogel na noben način raztolmačiti tega nenavadnega in edinstvenega pojava. Ravnotako ni mogel rešiti tega problema znani upoštevani psihiater dr. Fedor, ki je izjavil, da gre v tem slučaju za neke vrste naraven fenomen. Teodor Kolbe, ki je v zasebnem življenju uradnik, je sicer normalen človek, ki niti sam ne ve, odkod te sposobnosti in ki živi sicer samo za svoj poklic in za svojo družino.

V vsako slovensko hišo **Večernik**!

Narodna gledališče

Nocoj gostovanje ljubljanske opere!

Vedno je Maribor s hvaležnostjo in radostjo pričakoval ljubljanskih gostov, odrskih umetnikov. Gostovanje ljubljanske opere v Mariboru so vedno pomemben kulturni dogodek. V spominu je še krasno uspelo gostovanje ljubljanske opere ob zaključku lanske gledališke sezone. Tudi letos je mariborska gledališka uprava sklenila dogovor z ljubljansko opero glede gostovanja. Drevo bomo gledali v gledališču znano slovito in prelepo Puccinijevo opero »Madame Butterfly«. Zopet bomo gledali in poslušali prvake ljubljanske opere. V glavnih vlogah nastopijo: primadona Zl. Gjungjenčeva v naslovni vlogi, svoječasna članica mariborskega gledališča altistka Kogejeva Suzuki, Pinkertona Gostič in konzula Sharplessa Janko. V ostalih partijah: Španova, Škerjančeva, Strniševa, Simončič, Kolacio, Petrovičič, Bekš, Sekula, Škabar. Dirigent in režiser je Niko Štrifof.

ZLATA GJUNGJENČEVA, priljubljena primadona ljubljanske opere.

JOŽA GOSTIČ, ki tudi nastopi drevo v gledališču v operi »Madame Butterfly« kot Pinkerton. Čl. 46. Za določitev svojstva poljedelca

Torek, 13. oktobra ob 20. uri: »Madame Butterfly«. Gostovanje ljubljanske opere. Izven.

Sreda, 14. oktobra: Zaprto.

Četrtek, 15. oktobra ob 20. uri: »Prva legija«. Red C.

Petek, 16. oktobra: Zaprto.

Sobota, 17. oktobra ob 20. uri: »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«. Red A.

Otvoritev operetne sezone bo prihodnji teden. Kot prvo delo pride na vrsto Kalmanov melodij bogati in vsebinsko prav pestri »Ciganski primaš«, ki se bo v njem prvič predstavila mariborski publiki nova pevka Jelka Igljčeva, absolutna ljubljanskega konservatorija, ki ima za seboj že dokaj prav lepo uspešnih nastopov v ljubljanski operi.

L. B.

Mariborske in okoliške novice

Komemoracija za blagopokojnim Viteškim kraljem Ujediniteljem na Pohorju. Na obletnico tragične smrti velikega kralja Aleksandra I. Ujedinitelja se je podala na Pohorje posebna delegacija mariborske in studenške Narodne odbrane, ki je položila na spomenik spominski venec. Ob tej priliki je imel g. Golčar primeren spominski in žalni govor. Kakor znano so člani Narodne odbrane postavili lani v bližini Pohorskega doma lep spomenik našemu nepozabnemu viteškemu kralju Aleksandru I. Ujedinitelju, in sicer v obliki piramide, ki so jo zgradili sami. Komemoraciji vrh Pohorja je poleg oficijelnih delegatov prisostvovalo tudi mnogo domačinov in turistov.

Novi inženjer arhitekt. Na tehnični fakulteti ljubljanske univerze je položil te dni sin mariborskega odvetnika dr. Kumbatovića s prav dobrim uspehom diplomski izpit in zapustil ta zavod kot inženjer-arhitekt. Čestitamo!

Danes terek humoristični sugestivni večer gospoda Svengalija v Veliki kavarni.

Desetletnico mature so praznovali maturanti letnika 1926 drž. klasične gimnazije v soboto, dne 10. t. m. zvečer v Emeršičevi restavraciji. Povabilu na to proslavo se je odzvalo 22 tovarišev, navzoči pa so bili tudi ravnatelj dr. Tomišek, prof. dr. Dolar in ravnatelj štud. knjižnice prof. J. Glaser. V prisrčnem razpoloženju in ob spominih na dijaška leta so si slavljenci izmenjali misli in obnavljali dijaške spomine. Iskrene zdravice sta spregovorila gg. ravnatelj dr. Tomišek in prof. dr. Dolar, od dijakov slavljencev pa so v vznešenih besedah obujali spomine dr. Trstenjak, prof. Krošl iz Ljubljane in prof. Degen. Ves večer je potekel v intimnem in prisrčnem razpoloženju, ki je slavljence povezal z gg. profesorji v harmonično celoto, katere želja je, da bi se tudi ob 20letnici zopet znašli vsi sedanji slavljenci zdravi in polnoštevino. Naslednjega dne, v nedeljo, je bila skupna sv. maša v semeniški kapeli, katere so se udeležili tudi gg. profesorji. Po maši so obiskali g. prof. Jerovška, nestorja naših gimn. profesorjev. Popoldne pa so priredili izlet k Sv. Jakobu v Slov. gor. k soščolcu Vauhniku. Tako je praznoval letnik 1926 svojo desetletnico mature in s tem podkrepil one vezji nekdanjih dijakov-maturantov, ki so bile ustvarjene v šolskih klopih in ki naj se nadaljujejo in poglabljajo tudi v poznejšem življenju.

Posestne spremembe. Mestna občina mariborska je prodala soprog vojaškega kapelnika Ani Beratove 767 m² veliko parcelo v magdalenskem predmestju za Din 11.505.—. — Trгоvec Karel Wesiak jun. je kupil od posestnika dr. Ivana Schmidererja zemljišče v koroškem predmestju za 48.150 dinarjev.

Dar. Gospodična Mila Kraus je darovala Din 100 društvu »Nanos« za brezposelne emigrante mesto venca na grob pokojnega gospoda Ivana Lenardiča.

Smrtna kosa. V tuk. splošni bolnišnici je preminila 55letna žena strojnega delavca ga. Vrance Frančiška. Prepeljana je bila v rojstni kraj Brezno na Pohorju. V Cirkovcih je umrl oroč. vpokojenec Andrej Debenak. Pogreb blagega, dobrosrčnega pokojnika bo jutri ob 10. uri dop. Žalujočim preostali naše tople sočutje!

14.15%. Davčni odbor, ki je pri tuk. davčni upravi razpravljal od 7. do 19. septembra o pridobitni Maribora, je znižal letošnji predlog od 49.108.970 Din na 42 milijonov 159.200 Din, to je za 14.15%. Lanskoletni predlog je bil znižan samo za 10% in se je glasil na 39.280.700 Din. Razlika med višino lanskoletne ocenitve in letošnjo oceno gre predvsem na račun tekstilne industrije, ki je letos znatno višje ocenjena nego lani. Pač pa so bila znižanja pri letošnji ocenji mnogo izdatnejša nego lani in so bili istih deležni predvsem obrtniki in trgovci.

Pri nakupu blaga okradena. Cestarjeva žena Marija Zorkova je včeraj popoldne v neki starinarni v Vetrinjski ulici nakupovala blago. Ko je pa hotela plačati, je morala ugotoviti, da ji je izginila ročna torbica, v kateri je bilo okoli 650 dinarjev. Ker je bilo v omenjeni trgovini še več ljudi, je najbrže spreten tat izkoristil ugodno priliko ter s plenom zaenkrat izginil brez sledu.

Kino

Kino Union. Do vključno srede grandiozni vefilm »Ana Demidov«, Cesarjevi svečniki. Sibilla Schmitz, K. Diehl, Edthofer.

Nočno lekarniško službo imata ta teden Savostova lekarna na Kralja Petra trgu in Vidmarjeva lekarna na Glavnem trgu.

Tragična smrt otroka. V Kumnu nad Sv. Lovrencem na Pohorju živi s sedmimi otroci delavka Neža Matelnova v veliki revščini. Vsak dan gre zarana na delo k nekemu posestniku in mora pustiti doma svoje otroke brez nadzorstva. Tako je bilo tudi dne 27. aprila t. l., ko je šla na delo. Takrat je vzela s seboj tri starejše otroke, doma pa je pustila 9letnega Ignaca in leto dni starega Romana. Ker sta bila otroka lačna, se ju je sosedja usmilila ter je dala starejšemu Ignacu nekaj koruzne moke, da bi si skuhal žgance. Medtem, ko je starejši Ignac šel po vodo, je mlajši bratec Roman odprl vratca pri štedilniku. Pri tem se mu je užgala obleka ter je bil v trenutku ves v plamenih. Na kričanje otrok je prihitela sosedja, ki je z otroka štrgala obleko. Deček pa je zadobil po desni strani telesa tako hude opekline, da je nekaj dni zatem umrl. Zadeva je prišla pred mariborsko okrožno sodišče, kjer se je morala nesrečna mati zagovarjati radi neopazne na otroke. Pred sodniki se je vsa tragika pojasnila in je bila Neža Matelnova obsojena na 10 dni zaporja, pogojno na leto dni.

Kaj izgubljajo Mariborčani. Seznam v mesecu septembru 1936 oddanih in prijavljenih najdenih predmetov beži sledeče predmete: 21 Din, 1 štirikolesni voziček, 1 pes rjave barve, 1 platen jopič, 1 denarnica z 13 Din, 1 mala denarnica z 2.50 Din, 1 par ženskih črnih usnatih rokavic, 1 denarnica z 12 Din, 1 zračna sesalka, 1 znamka za psa št. 504, 100 Din, 1 ženski plavi jopič, 1 nova moška srajca, 1 zračna sesalka, 1 zlata zapestna verižica, 1 par ženskih nogavic, 1 zlata zapestna verižica, 2 m flanela, 1 ženski ročna torbica, 7 damskih dežnikov, 1 damska palica, 1 damski klobuk, 1 damska kapa, 1 damski ovrtnik iz kožuhovine, 1 otroška torbica, 1 otroški površnik, 2 para rokavic, 1 moška denarnica z 30.25 Din in 25 zvezdkov (spisovnic).

Ponarejeni 10-dinarski kovanci so se pojavili tudi v Mariboru ter krožijo večinoma po gostilnah. Falzifikati so nekoliko lažji od pravih ter se poznajo po zvonku.

Lažni detektiv. Pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča se je danes dopoldne moral zagovarjati 27letni mehanik Ignac Golob iz Nove vasi pri Mariboru, ker se je dne 9. junija t. l. izdal napram 83letnemu posestniku Jožefu Borovniku iz Radvanja za detektiva ter ga pozval, naj mu sledi, češ da je aretiran. Dejal je, da ga bo peljal na orožniško postajo na Tezmem. Med potjo iz Nove vasi do Tezna pa mu je »detektiv« deljal, naj mu »posodi« 40 dinarjev. Njegovi prošnji pa Borovnik ni mogel ustreči, ker ni imel pri sebi denarja. Ker so na »detektiva« postali ljudje pozorni, je naposled izpustil aretiranca ter zbežal preko njiv proti Pohorju. Senat ga je za to pustolovščino obsodil na mesec dni strogega zaporja.

Kakšno vreme se nam obeta. Dunajska vremenska napoved za danes pravi: Oceanski zrak bo najbrže prinesel toplejše vreme in od časa do časa dež, močan padeč pritiska nad Škotsko pa pušča odprto tudi možnost, da bo postalo topleje brez poslabšanja vremena. Ponoči morda še slana.

»Kaj mi je padlo v Londonu v oči«, pod tem naslovom pripoveduje nekdo v »Prager Tagblattu« naslednje:

Poštni nabiralnik ima avtomat za znamke.

Po Temzi se vozi polno zaseden izletniški parnik. Po Temzi navzdol privesljajo tri deklice, ki trenirajo za neko tekmo. Parnik se jim takoj umakne in vsi potniki so s to obzirnostjo zadovoljni. Ali bi pri nas robantili, če bi morali teh par minut čakati!

Zadnje telefonične vesti

Britanska vlada v energični obliji proti fašizmu in komunistam

LONDON, 13. oktobra. Predsednik vlade Stanley Baldwin se je vrnil s svojega večmesečnega dopusta in je zopet prevzel svoje poste. Včeraj je imel daljše razgovore s poedinimi ministri o vprašanju, ki pridejo prvi v razpravo v ministrski svet. V ospredju so aktualni zunanje-politični problemi, pa tudi važne notranje politične odločitve. Ministrski svet se bo na svoji jutranji seji bavil predvsem s spopadi med fašisti in komunisti, kar je v zvezi z močnim naraščanjem gibanja fašizma pod vodstvom Osvada Mosleya ter levega krila laburistične stranke in komunistov. Kakor se doznava bo vlada odredila 6 mesečno prepoved vseh političnih zborovanj in pohodov, da prepreči nadaljnje motnje javnega reda in miru. Razen tega bo predložila vlada parlamentu zakonski osnutek, ki predvideva ukrepe, ki naj v bodoče onemogočijo v Angliji izbruhe nemirov in cestnih spopadov ter politični bitki.

V Palestino se je vrnil mir

JERUZALEM, 13. oktobra. Vrhovni poveljnik angleških mandatskih vojskih sil v Palestini general Dill je izjavil, da se bodo angleške čete do nadaljnega zadržale defenzivno. Angleška oblastva hočejo počakati rezultate uspešnega posredovanja arabskih vladarjev, ki so priporočili palestinskim Arabcem prenehanje aktivnega odpora. Arabci v Palestini so izjavili, da bodo nadaljevali borbo proti Židom v obliki gospodarskega bojkota, da se na ta način tudi v bodoče ubranijo vsake nadaljnje naselitve Židov. V britanskih krogih upajo na nadaljnje popuščanje napetosti. Po vseh mestih so arabski proglašali arabskega nacionalnega odbora in 4 arabskih vladarjev, da je prekinjena akcija stavk in nepokorščine. V progosu se povdaria, da prekinitev nasilnih ukrepov še ne pomeni odstopa od arabskega nacionalnega programa. Arabci se bodo tudi v bodoče znali boriti za svoje pravice, če ne bo njihova sedanja miroljubnost imela uspeha. Zvonovi na vseh cerkvah razglasajo, da se je v Palestino vrnil mir.

Skupina poslancev NO pojde v parlament?

BEOGRAD, 13. oktobra. Tukajšnje »Vreme« zatrijuje, da pojde sedem zastopnikov in članov beogradske UO (udružene opozicije), ki so bili izvoljeni na dr. Mačkovi listi in ki so ostali doslej izven parlamenta, v parlament. Kakor poroča »Vreme«, bi ti zastopniki prišli v skupščino, ker smatrajo, da bo njihova akcija v skup-

ščini mnogo učinkovitejša. V skupščini bi se vrnil slededci poslanci: Jovan Zdravković (zemljoradniška stranka), Radmila Stojilković, Živojin Arandjelović, Gorka Petrović, Rista Stavović, Radivoje Nikolić in Stojan Spadić (vsi Davidovičevci). Navedena vest »Vreme« ni trenotno ni demantirana in ni potrjena.

Razne vesti

LAŠKI KOLONISTI.

Pred kakimi petimi dnevi so objavili italijanski listi kratko vest, ki je na sebi dokaj nedolžna, za katero pa se skriva kruta resničnost. Vest se je glasila: Poliedelec Pietro Belion od Matije, star 51 let, doma iz Trevignana di Campagna (Treviso) in bivajoč v Vojščici št. 3 je naznanil karabinjerjem, da so v noči od 24. na 25. septembra neznan ljudje udrli v njegov vinograd na vandaličen način porezali 25 trt in stresli po tleh že zrelo grozdje. Ta primer je silno poučen. Iz njega prvič izvemo, da so se v zadnjem času v Vojščici, kjer ni bilo pred vojno nobenega Italijana, naselili italijanski kolonisti iz starih pokrajin Italije. Pojav sam pa priča tudi o odnošajih, ki vladajo med temi priseljenimi kolonisti in domačim prebivalcem, kajti ni izključeno, da je ta akt izbruh skrajne razjarjenosti domačega prebivalstva proti italijanski kolonizaciji. Verjetna pa je tudi druga možnost, da gre za pretvaro in da bi s takim fingiranim »zločinom« proti italijanskemu kolonistu« dali fašističnim oblastvom povod, da tem energičneje nadaljujejo asimilacijsko in kolonizacijsko akcijo.

NA JUG.

Neki tuk. list piše: »Te dni bo odšlo večje število finančnih stražnikov iz Slovenije v južne kraje, kjer bodo po nalogu monopolske uprave v službi pri prevzemanju tobaka. Kakor nam poročajo, se je to zgodilo letos prvič.«

NARODNA SKUPŠČINA.

Predsednik Narodne skupščine je sklical za 19. t. m. zasedanje Narodne skupščine k zaključitvi toletnega zasedanja.

Mariborske novice

Druge obletnice mučeniške smrti kralja Mučenika se je obmejni Marenberg spomnil z veliko pieteto. Že prejšnji večer je bil trg odet z žalnimi in državnimi zastavami na pol droga. Predpoldne so bile v tukajšnji župnijski cerkvi žalne molitve, katerim je prisostvovala

šola, vsi uradi in vsa društva. Sokola deca se je nato podala pred kraljev spomenik, kjer je z deklaracijami in pesmi jo počastila spomin Ujedinitelja ljubečarje. Položila je tudi nekaj svežih sopo-kov cvetja. Zvečer je bila svežana komemoracija tuk. Sokola v Brudenmanovi dvorani, kjer se je poleg Sokolov zbralo tudi mnogo drugega občinstva. Uvodoma je starosta br. inž. Paherčanik orisal delo kralja Ujedinitelja, nakar so sledile deklaracije in petje. Po komemoraciji so udeleženci šli pred kraljev spomenik, kjer so prizgali sveče, položili lep venec ter z dvominutnim molkom počastili spomin velikega Sokola Ujedinitelja.

Ja Gornje Radgone

Smrt najstarejšega delavca firme Bouvier. V nedeljo, dne 11. oktobra t. l. je bil položen k večnemu počitku najstarejši delavec svetovno znane tvrdke Bouvier Glotar v Gornji Radgoni, sodarski mojster Anton Moric v starosti 70 let. Pri firmi je služboval ves čas njegovega uspešnega razvoja polnih 44 let deloma tudi kot kletar, posebno pa kot sodarski mojster in vodja sodarske delavnice. Blag mu spomin!

Ekskurzija graških policistov. V nedeljo, dne 11. oktobra ob 20. uri so prispeli iz Ptuja preko Ljutomera v Gornjo Radgono graški policisti, 79 po številu v treh ogromnih avtobusih. Vodja te ekskurzije je bil revirski inšpektor Josip Fleck, udeležila pa sta se iste tudi okrajni inšpektor Leo Leimhofer ter centralni inšpektor višji policijski svetnik dr. Ernest Kolb. Kljub pripravljenosti, v kateri so bili radi nedavnega razpusta Heimwehra in kljub slabemu vremenu so nastopili to izletniško potovanje v Jugoslavijo preko Maribora, Ptuja, Ljutomera in Gornje Radgone nazaj, ker je bilo to potovanje radi predpriprav zvezano že z ogromnimi stroški. V Gornji Radgoni so imeli izletniško skupno večerjo v gostilni Martina Ritonje, kjer jih je pozdravil vodja ekspozitive Putnika v Gor. Radgoni g. Janko Svenšek.

Spomnite se CMD!

Domači razgledi

Iz uredbe o likvidaciji kmet- skih dolgov

(Dalje.)

Čl. 40. Potrdilo o tem, da je kakšno zemljišče po prejšnjem členu padlo pod agrarno reformo dne 27. febr. 1919, izdajo banske uprave kot agrarna oblastva.

Čl. 41. Ako je bilo zemljišče, ki ni prišlo pod agrarno reformo, kupljeno pred 29. aprilom 1932. leta in je kupna cena določena v določeni količini poljskih pridelkov, se plača kupnina po pogodbi. Dospeli toda ne plačani obroki, in sicer prvi in drugi najdalj do 15. novembra 1936, tretji pa do 15. nov. 1937.

Čl. 42. Ako je za zemljišče iz prejšnjega člena bila dogovorjena kupnina v denarju, more kupec, ako je poljedelec v smislu uredbe, v kolikor se odreče plačanemu delu kupnine, vrniti prodajalcu kupljeno zemljo in na ta način izpolniti svoje obveze do prodajalca. Ako je na račun kupnine plačal kupec manj, kakor je znašala najemnina za tisti čas, v katerem je užival kupljeno zemljo, ostane dolžan, da plača prodajalcu razliko do skupnega zneska najemnine. Prav tako more prodajalec, ako je poljedelec v smislu uredbe, zahtevati vrnitev zemlje, ako je bil tudi kupec poljedelec; v tem primeru ima prodajalec pravico, da da odškodnino za uživanje zemlje, zahteva odkup za najemnino, pa čeprav je na račun odplačila prejel več kakor bi znašala najemnina ter mora razliko vrniti kupcu.

Čl. 43. V nobenem primeru niso kupci zemljišč, ako so poljedelci v smislu uredbe, dolžni, da za najeto zemljišče plačajo več, kakor znaša dvakratna lokalna povprečna prometna vrednost zemljišča, odnosno kulture. Ako je za kupljeno zemljišče kupec poljedelec plačal več, se smatra, da je s tem izpolnil svoje pogodbenne obveznosti, nima pa pravice na povračilo odviska. Ako ne pristane na to, more prodajalec zahtevati, da se mu povrne zemlja, s tem, da povrne kupcu prejeta odplačila na račun kupnine, mora pa zahtevati od kupca plačilo najemnine za uživanje zemljo. Pogodbena stranka, ki zahteva razodetje pogodbe v smislu tega člena, nima pravice, da bi se okoristila s to uredbo za dolgove, ki so nastali zaradi tega razdretja. Vrednost zemljišča in višino najemnine določa sodišče v izvenspornem postopku.

Čl. 44. Agrarni subjekti in drugi poljedelci, ki se okoristijo z določbami prejšnjih členov tega poglavja, se ne morejo okoristiti z ozirom na druge dolgove z drugimi olajšavami, ki jih ta uredba določa.

Čl. 45. Pristilne izvršbe za vrnitev posesti zemljišča po 20. aprilu 1932, katerih lastnino si je pridržal zase prodajalec za primer neplačanih dogovorjenih obrokov, pa zemljišče do dneva, ko stopi ta uredba

v veljavo, ni prešlo v last tretje osebe, so neveljavna. Prav tako so neveljavne pogodbe o prodaji zemlje osebam, ki so bile izvršene brez pristanka kupca v času od 8. oktobra 1935. leta do dneva objavljenja te uredbe. V tel primerih je kupec dolžan plačati ostanek kupnine, v kolikor ni večji od cene, določene v čl. 43, skupno z dospelimi, toda neplačanimi obrestmi do 15. nov. 1936. leta, prodajalcu v pet obrokih s 3% obrestmi. Prvi obrok mora plačati do 15. novembra 1936. ostale pa do 15. novembra vsakega sledečega leta.

Čl. 46. Za določitev svojega poljedelca v smislu gornjih členov tega poglavja se bo smatrala ona površina zemljišča, ki jo je kupec inel pred nakupom zemlje.

Čl. 47. Predpisi uredbe se ne nanašajo na dolgove agrarnih interesentov državi za dobljeno zemljišče po predpisih o agrarni reformi.

Osmo poglavje.

Izterjevanje obrokov po uredbi.

Čl. 48. Ako dolžnik ne plača svojega dosepelega obroka po uredbi, izvzemši pri mere elementarnih nezgod, zaradi katerih je bil oproščen plačanja davkov, doseže upnik pravico, da takoj doseže plačilo celokupnega ostanka dolga po redni sodni poti; v kolikor je dolg zmanjšan po predpisih uredbe, je dolžnik dolžan plačati ostanek zmanjšane dolga.

Kadar terjaja izplačilo dospelih obrokov davčna uprava, bo v primeru prvega odstavka izvedla rubežen nepremičnin dolžnika. Ako rubežen ne da nobenega ali da nepovoljen uspeh, bo davčna uprava na podlagi potrjenih izvlečkov iz svojih knjig zahtevala od pristojnega sodišča prodajo dolžnikovih nepremičnin.

Čl. 49. Ako so na podlagi zahtev denarnih zavodov proti zaščitenim poljedelcem v smislu uredbe izdani hipotekarni zastavni listi, se rok za njihovo izplačilo podaljša, v kolikor pa zapadejo v plačilo prej, na rok teh posojil, na podlagi katerih se izplačajo, toda v smislu uredbe. — Obresti za take hipotekarne zastavne liste se v smislu člena 33 znižajo na 3% letno. V kolikor so posamezne vrste hipo-
tekarne zastavne listov izdane ne samo

na podlagi kmečkih dolgov, se pri takih listih obrestna mera v smislu gornje uredbe sorazmerno zniža. Denarni zavodi morejo za službo takih hipotekarnih zastavnih listov računati največ do 10% letnega zneska obresti.

Čl. 50. Dolgovi umrlega dolžnika se morejo plačati iz zaostalih zapuščinskih nepremičnin kakor tudi iz ostalih nepremičnin.

Sporna gibanja

OB OBČNEM ZBORU JUGOSLOVENSKEGA LAHKOATLETSKEGA SAVEZA

Kakor znano, je ministrstvo za telesno vzgojo na pritožbo ASK Primorja razveljavilo lanskoletni občni zbor JLAS z motivacijo, da so na občnem zboru glasovali klubi, ki niso pravočasno poravnali svojih obveznosti. Tako je ministrstvo odredilo, da nimajo pravice glasovanja klubi Jugoslavija (Beograd), Pančevo, Sašk (Sarajevo), Ilirija (Ljubljana), Concordia, zagrebški Makabi in varaždinska Slavija. Ker so vsi ti klubi na zadnjem občnem zboru glasovali za sedanjo upravo (stanje glasov pa je bilo takrat 10:8), je bilo že vnaprej jasno, da bo prodrila opozicija. In tako je prišlo v nedeljo 11. t. m. do občnega zbora JLAS, na katerem je bilo zastopanih 23 klubov, med njimi tudi mariborski klubi SK Železničar, SK Rapid in SK Maraton.

Pri glasovanju v verifikacijski odbor je zmaga la dosedanja uprava s 5:5 (odločil je predsedujoči) ter so bili izvoljeni v verifikacijski odbor Frančič in Kon iz Zagreba, Simič iz Beograda, Zoiko iz Sarajeva in Fišer iz Maribora. Verifikacijski odbor je ugotovil nepravilnost odločitve ministrstva za telesno vzgojo naroda, vendar pa se je pri verifikaciji pokoril nadrejeni instanci ter verificiral po-
verilnice samo 10 klubov, tako da so imeli od 41 klubov, ki so včlanjeni v JLAS, glasovalno pravico samo tile klubi: Maraton, Hašk, Zašk, vsi iz Zagreba, Jugoslavija (Celje), BSK (Beograd) Bačka (Subotica) ter mariborski klubi

Čl. 51. Predpisi uredbe se ne morejo s pogodbo spreminjati na škodo dolžnika.

Ako so med dolžnikom in upnikom dogovorjene glede roka obresti in drugo za dolžnika ugodnejši pogoji od teh, ki jih določa uredba, potem ostanejo v veljavi dogovorjeni pogoji.

Dolžnik more pred potekom roka položiti bodisi en ali več obrokov ali pa izplačati ves dolg.

Železničar, Rapid in Maraton. Po poročilu verifikacijskega odbora, ki je podal sliko stanja klubov, je zastopnik Primorja zahteval, da se glasuje o pravilnosti glasa Bačke iz Subotice. Predsednik je stavil to zahtevo šele na glasovanje, ko je zastopnik ministrstva to zahteval. Z 5:4 je bila Bački odvzeta glasovalna pravica. S tem je bila slika popolnoma jasna, ter ni več prišlo do bojnega glasovanja. Prejšnja opozicija je verificirala nato še glas ljubljanske Sloge, ki že preko pol leta več ne obstoja ter anulirala kaznen ASK Primorju. Razrešnica stari upravi je bila soglasna brez vsake debate, prav tako so bila sprejeta poročila brez debate. Z 7 glasovi (od 41 včlanjenih klubov) je bila nato izvoljena nova uprava s predsednikom dr. Trischom iz Zagreba na čelu, v odboru pa sta med drugimi tudi Venuti in dr. Jetmar iz Maribora. Po končanem občnem zboru je novo izvoljenemu odboru predložilo 21 klubov pismeno zahtevo, da skliče v roku od 14 dni izredni občni zbor z dnevnim redom: Volitev novega odbora in anuliranje vseh sklepov, storjenih na izrednem občnem zboru, sklicanem nepravilno po ministrstvu za telesno vzgojo naroda. Od slovenskih klubov so to zahtevo predložili: SK Železničar, ISSK Maribor, SK Maraton iz Maribora ter Ilirija in Planina iz Ljubljane. Zadeva glede včerajšnjega izrednega občnega zbora pa še ni s tem likvidirana, kajti JLAS se je pritožil na Državni svet. Kakor izgleda trenje okoli JLAS še ne bo tako kmalu konca. —er.

Četrto kolo tekem za prvenstvo LNP se bo odigralo v nedeljo 18. t. m., in sicer se bodo srečali: v Mariboru ISSK Maribor : SK Železničar, v Čakovcu ČSK : Atletiki in v Celju SK Celje : SK Rapid.

Poučne in oglate

Po vsem širnem svetu poznamo samo dve naselbini, kjer katoličani lahko vzamejo s seboj v cerkev tudi živali. To je francoska Provenca, kjer nesejo občani v božični noči mala jagneta k polnočnici. Drug takšen kraj je mesto Siena v Italiji, kjer blagoslovijo pred oltarjem vse konje, ki se bodo istega leta udeležili konjskih dirk.

Konec koncerta. Nekateri poslušalci se silno drenjajo h garderobam. 'Tujec s kontinenta!' zamrmra neki Anglež. In res je tako, kajti Anglež je predobro vzgojen, da bi se drenjal.

»Ne pahnite naju v propast.«

Ko pride do cesarja Napoleona, se prav zaprav z njim niti ne pozdravi. Takoj je pričela s svojim obširnimi ekspozicijem, ki si ga je sestavljala v glavi v tolikih neprespanih nočeh na potovanju.

»Sire, prispela sem k vam, da rešim stvar, ki je tudi vaša. Tu je pismo mojega moža, tu imate spomenico o položaju, tukaj so vsi dokumenti, ki se tičejo finančnega stanja. Prosim vas, Veličanstvo, odpokličite maršala Bazaina. Izplačajte tudi v bodoče plačo pomožni vojski in pustite tamkaj še nadalje ekspedicijski zbor, dokler se zemlja povsem ne pomiri. Zaklinjam vas, da ne zapustite stvari, ki je tako tesno povezana z vašimi dinastičnimi interesi. Spomnite se obenem tudi strašnega položaja mojega moža. Obljubili ste mu, da ga ne boste nikdar zapustili in vi imate vendar čut za čast in pravičnost ter naju ne morete brezsrčno pustiti na cedilu in nas pahniti v propast.«

(Dalje sledi.)

Ne pozabi naročnine!

Mali oglasi

Razno

PRIMA BOSANSKE SUHE SLIVE

suho sadje, zaboj 10 kg Din 60.—, vreča 50 kg Din 220.—, prima orehi v luščinah Din 1.50 za kg dražji. Prima očiščeni orehi, beli, 5 kg Din 70.—. Vse franko po pošti pošto povzete pošilja Agencija Pranič. Tuzla. 5146

NA STANOVANJE

sprejem takoj solidnega gospoda ali gospodično v osem-
ljično sobo. Vprašati Strohmajerjeva ulica 28, stanovanje 2. 5154

MADRACE
otomanje, kauče, izdeluje solidno in poceni. M. Šterbal, Meljska cesta 2. 5038

Sobo odda

SOBO IN KUHINJO
oddam takoj. Pobrežje: Gajeva ul. 13. 5151

Službo dobi

Iščete se agilne
GOSPODIČNE
za damski predmet. Zasluzek dober. Poizve se v sredo od 3.—5. ure v slašičarni Pehlikan. 5150

Službo išče

MLADO DEKLE
išče službe v Mariboru v pomoč gospodinjii ali kot varuhinja otrok. Naslov pustiti v upravi »Večernika«. 5149

Prilika!

Dober zaslužek!

Iščemo razpečevalce-ke redkih fotografij. Interesenti naj se zglasijo pri portirju hotela »Zamorc«. 5148

Oglašujte!

S cesarskega prestola v blaznica

30

Napoleon III. pa se čuti sedaj utrujenega. Neprekinjene ljubavne afere so izsrebale njegove moči. Nič ni čudnega, da je moral podleči, ko se je na obzorju evropske politike pojavil Bismarck. Ko je prispela vest o strahovitim porazu avstrijske vojske pri Kraljevem gradu, tedaj je Napoleon III. vzkliknil: »Mi smo tu poraženi!«

Misija cesarice Evgenije, da bi pregovorila Šarlotu, da se ne sestane z Napoleonom, ni uspela. Francoskemu cesarju Napoleonu III. ni preostalo nič drugega, kakor da pogoltno to grenko in trpko pilulo.

Pariz vzklikla Šarloti.

Dne 11. avgusta 1866 popoldne je cesarska kočija peljala Šarlotu iz Grand Hotela v cesarski dvorec v St. Cloudu. Zunaj pred hotelom se je zbrala množica, ki je cesarico ob vstopu v kočijo toplo pozdravljala in ji vzklikala.

Cesarica je bila v dolgi, črni halji, po-

mečkani od dolge vožnje, na glavi pa je imela velik bel klobuk. Pozdravljanje in vzklikanje se je ponavljalo na vsem potu.

V Šarloti se je pričelo buditi upanje. Četudi je bila v vzdušju težka, zadušljiva soparica, je Šarlotu vrgla preko sebe še črn svilen površnik, ki ga je ves čas vožnje nervozno na sebi urejevala. Loteval se je je strah, bojazen ter razburjenje, saj se je zavedala, da se bliža odločilna ura. Tresoč se po vsem životu prijemlje svoje spremljevalko za roko in jo stiska k sebi, kakor da pričakuje od nje pomoči.

Šele potem, ko je prispela pred cesarjev dvor, kjer so jo pozdravili bobnarji in kjer so ji cesarjevi gardisti z visokimi medvedjimi šubarjimi na glavi izkazali čast, se je zopet nekoliko zbrala. Gori vrh stopnišča pred dvorcem jo je v blestečem spremstvu pričakovala Evgenija in jo odpeljala v cesarjeve privatne sobane.

FRANC JOŽEF I.

na čigar dušo pada Šarlotina tragedija in nešteto drugih žrtev njegove ozkosrčnosti, trme in krivičnosti.